

Restvärdeledare HJÄLPER POLISEN

Från och med februari hjälper restvärdeledare polisen med bland annat övergripande **RISKBEDÖMNINGAR PÅ BRANDPLATS**. Det är ett resultat av det uppmärksammade skyddsstoppet i Dalarna 2012.

TEXT: Karin Wandrell

I oktober 2012 tog skyddsombudet på polisens tekniska rotel i Dalarna beslutet att införa skyddsstopp för kriminaltekniker på en brandplats. Anledningen var ny kännedom om de osynliga faror som finns, till exempel rester efter olika typer av nyare kompositmaterial. Efter en brand skapas partiklar som är så små att de kan tränga in genom huden eller ner i lungorna och orsaka skador liknande de man ser hos personer som arbetat med asbest. Beslutet fick stort genomslag och gjorde bland annat att Polismyndigheten i Örebro införde samma restriktioner.

Restvärdeledaren och regionansvarige för Stockholm-Gotland, Tony Kullman, kom tillsammans med kriminalteknikern Kjell Ryderling och Mats Näslund, sektionschef på länskriminalpolisen, tekniska roteln, på idén att polisen skulle kunna ta stöd av restvärdeledare vad gäller arbetsmiljön för kriminaltekniker och polis på brandplatser.

I mitten av november förra året blev det nya avtalet mellan Försäkringsbranschens restvärderäddning i Sverige och Polismyndigheten i Stockholms och Gotlands län verklighet.

– Tanken är att restvärdeledarens övergripande riskbedömning av arbetsmiljön ska fungera som ett stöd för polismyndighetens beslutsfattande befäl, säger Marie Hansson, vice vd på Försäkringsbranschens restvärderäddning. Vi tar inte över arbetsmiljöansvaret, utan det handlar om att förse polisen med ett beslutsunderlag. Det finns många andra arbetsmiljörisiker utöver

Branden kan till exempel ha **PÅVERKAT KONSTRUKTIONEN** vilket gör att det är **FARLIGT ATT GÅ IN** i byggnaden överhuvudtaget.«

kompositer och brandpartiklar. Branden kan till exempel ha påverkat konstruktionen så att det är farligt att gå in i byggnaden överhuvudtaget.

Vinn-vinn för alla

I avtalet ingår även att restvärdeledarna dokumenterar brandplatsen genom att fota och intervjuer med räddningstjänstpersonal om hur det såg ut när de anlände till platsen. Dokumentationen uppfyller de krav på kvalitetssäkring och rättssäkerhet för framtida lagföring som ställs av polismyndigheten.

– Det kan vara viktigt för kriminalteknikerna att veta eftersom saker kan flyttas runt under räddningsarbetet, säger Marie Hansson. Restvärdeledarna kan även göra kloridanalyser. När det brinner i plast, framförallt pvc, kan det bildas klorider som gör att materialet rostar. De riskerar att förstöra bevismaterial.

Restvärdeledarna kommer också att utbildas så att de efter beslut från myndighetens förundersökningsledare får legitimitet att vistas på brottsplatsen enligt rättegångsbalken, 27 kap 15 §.

– Tidigare har det varit så att restvärdeledarna i vissa delar av landet inte har fått vistas innanför avspärningsbandet i och med att det har varit en brottsplats. Det

har gjort att de restvärderäddningsåtgärder vi utför åt försäkringsbolagen för att minimera sekundärskador har fördröjts. Eftersom det är viktigt för våra kunder att vi får lov att vistas där är det nya avtalet en vinn-vinn-situation för alla.

Andra fördelar är att restvärdeledarna nu kommer att utbildas så att de kan ta hänsyn till polisens undersökningsarbete på ett annat sätt. Istället för att till exempel spika för fönster kan man istället använda de speciella »trattar« polisens kriminaltekniker föredrar, som inte förstör karmar och liknande där det av utredningsskäl kan vara viktigt att kunna identifiera eventuella brytmärken.

Gälla hela landet

I det övergångsavtal som skrivits på finns även en undertecknad avsiktsförklaring om att ta fram ett nationellt avtal. Efter årsskiftet slogs de 21 regionala polismyndigheterna samman till en Polismyndighet uppdelad i sju regioner.

– Avtalet kommer att bli mer omfattande och inkludera interaktiva utbildningar för samtlig polispersonal och någon form av praktiska moment för vissa yrkesgrupper, säger Marie Hansson.

En uttryckande polispatrull som kommer fram till en utbränd bil eller lägenhet har inte alltid förståelse för vilka risker de utsätter sig för.

– I alla nya bilar som säljs inom EU från och med 2017 kommer till exempel köldmedlet R1234YF att vara standard. Det finns redan i cirka 32 000 bilar i Sverige. När köldmediet brinner bildas det giftiga ämnet vätefluorid. Ämnet är extremt frätande och mycket hälsofarligt; ett enda gram utgör en dödlig dos. Det är ett exempel på risk som den enskilde polisen utsätts för.

Polisavtalet Stockholm-Gotland

Avtalet innebär att restvärdeledarna initialt kommer att hjälpa polisen på brandplatser med följande uppdrag:

- Övergripande riskbedömning av arbetsmiljön på brandplats som stöd för Polismyndighetens beslutsfattande befäl.
- Dokumentation på brandplats.
- Stödfunktion till beslutsfattande befäl avseende bedömning av arbetsmiljö och saneringsåtgärder.
- Kloridanalys.
- Att utbilda restvärdeledare så att de efter beslut från Myndighetens förundersökningsledare erhåller legitimitet att vistas på brottsplats enligt rättegångsbalken, 27 kap 15§.

En arbetsgrupp har tillsatts där polisen och Försäkringsbranschens restvärderäddning medverkar för att tillsammans utarbeta riktlinjer, utbildningsnivåer och underlag för dokumentation.

Tanken är också att restvärdeledarna i det nationella avtalet ska att göra partikel-mätningar på brandplatser. För att kunna det måste först hygieniska gränsvärden för brandpartiklar utarbetas tillsammans med forskningsinstitut eftersom sådana gränsvärden saknas idag.

– Avtalsdiskussionerna pågår just nu och vi får se vart det leder. Först behöver den nya organisationen sätta sig, säger Marie Hansson. ■

Marie Hansson